

وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره بخشنامه : 82213-200

تاریخ : ۱۴۰۲/۱۱/۲۵

موضوع: تبیین نحوه بهره برداری از ظرفیت ماده (238) قانون مالیات های مستقیم به منظور تسریع در قطعیت پرونده های مالیاتی

شماره: ۸۲۲۱۳/۲۰۰/د

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۲۵

با توجه به بررسیهای به عمل آمده و اطلاعات دریافتی از سامانه های عملیاتی در خصوص اجرای مفاد ماده (۲۳۸) قانون مالیاتهای مستقیم، بعضاً مشاهده میشود مسئول / مسئولان ذی صلاح رؤسای امور حسابرسی مالیاتی، در مواجهه با اعتراضات واصله به رغم تأکیدات فراوان طی بخشنامه ها و دستورالعمل های صادره، بنا به معاذیر غیرموجه و بدون توجه به اظهارات، دلایل و اسناد و مدارک ارائه شده مؤدیان، نسبت به تقاضای رسیدگی مجدد و رفع اختلافات فیما بین، مذاقه و اهتمام لازم را نداشته و بدون توجه به مبانی قانونی و اصول مالیات ستانی موجبات ارجاع پرونده های مالیاتی به هیأت های حل اختلاف، مالیاتی اطلاع دادرسی و در نتیجه افزایش هزینه های وصول و نارضایتی مؤدیان مالیاتی را فراهم مینماید. این در حالی است که قانونگذار به استناد مفاد ماده (۴۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۰۳/۰۲ با افزایش مهلت اجرای فرآیند ماده (۲۳۸) قانون مالیاتهای مستقیم به ۴۵ روز و محدود نمودن موارد قابل طرح در هیأت های حل اختلاف مالیاتی به موارد رفع اختلاف نشده در فرآیند مزبور در صدد رفع اختلافات موجود و قطعیت مالیات در کوتاهترین زمان ممکن میباشد. در این چارچوب و بر مبنای تجربیات گذشته غالب اختلافات مالیاتی با احساس مسئولیت مسئولان ذی صلاح و همچنین تسلط کافی به قوانین و مقررات مالیاتی و استانداردهای حسابداری و حسابرسی حسب مورد و اطلاع از اوضاع و احوال اقتصادی و نوع و نحوه فعالیت مؤدیان در این مرحله قابل رفع و حل و فصل میباشد. با عنایت به مراتب فوق و لزوم کاهش هزینه وصول مالیات و اجتناب از اطاله دادرسی و تکریم مؤدیان محترم مالیاتی و بهبود سطح تمکین مالیاتی، موارد ذیل را مقرر می دارد:

۱. رؤسای امور حسابرسی مالیاتی در مراحل حسابرسی و قبل از صدور برگ تشخیص / مطالبه مالیات می بایست مأموران مالیاتی تحت نظارت خود را از حیث نحوه تنظیم و نگارش گزارش رسیدگی آموزش داده و راهنمایی نمایند تا اوراق تشخیص / مطالبه مالیات با توجه کافی به مبانی و قوانین و مقررات مالیاتی و نیز استفاده از شواهد کافی و قابل اطمینان صادر شود رؤسای امور حسابرسی مالیاتی مکلفند به طور مستمر بر این امر نظارت داشته تا از حسن عمل مأموران مالیاتی اطمینان حاصل نموده و از تکرار موضوعاتی که صرفاً مو اعتراض مؤدیان والنهایه تعدیل مالیات میشود اجتناب نمایند
۲. با توجه به مزایا و محسنات قانونی مختومه شدن پرونده های مطروحه در اجرای فرآیند ماده (۲۳۸) قانون مالیاتهای مستقیم با قبول مودی، مالیاتی ضروری است مسئول / مسئولان ذی صلاح در انجام صحیح وظیفه خطیر خود در رفع اختلافات مالیاتی بصورت جدی تلاش نموده و به منظور کسب اطمینان معقول از صحت ادعای مؤدی، رأساً یا بررسی دلایل اعم از شفاهی یا، کتبی، دفاتر اسناد و مدارک و صورتهای مالی حسب مورد یا بازدید و تحقیق محلی و یا از طریق صدور قرار کارشناسی و اجرای آن توسط مأموران مالیاتی ابواب جمعی خود، نسبت به رسیدگی مجدد و حسب مورد تعدیل درآمد مأخذ مشمول مالیات یا رد مندرجات برگ تشخیص / مطالبه مالیات صادره (تعدیل تا صد درصد) اقدام نمایند خاطر نشان میسازد به موجب تبصره (۱) ماده (۳۱) آیین نامه اجرایی موضوع ماده (۲۱۹) قانون مالیاتهای مستقیم در پرونده هایی که مسئول مسئولان ذی صلاح در فرآیند تشخیص درآمد مأخذ مشمول مالیات و مالیات متعلق سابقه اظهار نظر داشته اند این امر مانع رسیدگی مجدد در اجرای مقررات ماده (۲۳۸) قانون مالیاتهای مستقیم نخواهد شد.
- در این ارتباط لازم است برای پروندههای بزرگ که در فهرست ۱۰۰ پرونده اول هر اداره کل امور مالیاتی قرار می گیرند حتی الامکان مسئولان رسیدگی در اجرای ماده ۲۳۸ قانون مالیاتهای مستقیم بصورت گروهی انتخاب و در صورت عدم رفع اختلاف در مرحله اول از ظرفیت اجرایی تبصره (۲) ماده ۳۱ آیین نامه اجرایی موضوع ماده ۲۱۹ قانون فوق تا سطح مدیر کل استفاده شود. این امر مانع از انتخاب مسئولان رسیدگی در اجرای ماده ۲۳۸ قانون مذکور برای رسیدگی گروهی سایر پروندهها حسب تفویض اختیار صادره در اجرای بند (۳) دستورالعمل شماره ۵۳۱/۱۴۰۰/۲۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۲ نخواهد بود.
۳. از آنجا که هیچ گونه محدودیت و قیدی جهت تعدیل مبنای تشخیص مالیات به هر میزان که طبق قوانین و مقررات موضوعه مؤدی استحقاق داشته باشد وجود ندارد و تعدیل درآمد/ مأخذ مشمول مالیات محدود به درصدها و مبالغ معین نمی باشد، لذا اقدام مسئول مسئولان ذی صلاح در حصول توافق با مؤدی منطبق با قانون و ضروری خواهد بود. مضافاً آن که تعدیل درآمد مأخذ مشمول مالیات یا رفع تعرض از مؤدی در صورتی که بر اساس احراز واقعیت و متضمن استدلال موجه و یا مدلل و یا منطبق با اوضاع و احوال خاص مؤدی باشد مورد تأکید و حمایت دادستانی انتظامی مالیاتی نیز خواهد بود.
۴. مسئول / مسئولان مربوط حسب مورد مکلفند نتیجه رسیدگیهای به عمل آمده در اجرای مفاد ماده (۲۳۸) قانون مالیات های مستقیم را با اخذ مستندات مربوطه به طور کامل و در جداول مرتبط با ارقام درآمدی، هزینه ای و یا جداول مربوط به اعمال معافیهای مالیاتی نرخ صفر مالیاتی یا بخشودگی مالیاتی حسب مورد درج نموده و به منظور جلوگیری از تطویل

فرآیند قطعیت پرونده در راستای اصلاح تعدیلات مورد پذیرش، قبل از تأیید نهایی درج اطلاعات در سامانه عملیاتی سازمان امور مالیاتی کشور، از صحت درج اطلاعات در سامانه مربوطه و میزان درآمد مشمول مالیات نهایی ناشی از تعدیل انجام شده، اطمینان حاصل نمایند.

۵. هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی و رسیدگیهای بعمل آمده منتهی به رفع اختلاف و قطعیت پرونده نشود، لازم است برابر قسمت اخیر ماده (۲۳۸) قانون مالیاتهای مستقیم مراتب برای رسیدگی به مابه الاختلاف به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی ارجاع شود. در اجرای این بند تأکید می‌شود مسئول / مسئولان ذی صلاح از ارجاع پرونده بدون رسیدگی مجدد و ذکر دلایل عدم رفع اختلاف به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی خودداری نمایند.

۶. معاونت فناوریهای مالیاتی موظف است به منظور تخصیص پاداش ویژه همه ماهه آمار رفع اختلاف موضوع ماده (۲۳۸) قانون مالیاتهای مستقیم را به تفکیک و با درج مشخصات کامل مسئول/ مسئولان مربوط به دفتر حسابرسی مالیاتی و مرکز آموزش پژوهش و برنامه ریزی مالیاتی ارسال نماید.

۷. اداره کل منابع انسانی و رفاه موظف است همزمان با برگزاری جلسات کمیته ارتقا و انتصاب رؤسای امور حسابرسی مالیاتی، عملکرد هر یک از ایشان را از حیث میزان توافق جهت هرگونه تصمیم‌گیری در اختیار اعضای کمیته قرار دهد.

۸. مدیران کل امور مالیاتی مسئول حسن اجرای این بخشنامه بوده و با پیگیری و نظارت دائم بر عملکرد مسئول/ مسئولان ذی صلاح در پرداخت مزایای غیر مستمر کارایی و اثر بخشی ایشان را در نظارت و آموزش همکاران محترم تحت نظارت و اجرای مفاد ماده (۲۳۸) قانون مالیاتهای مستقیم و رفع اختلافات مالیاتی و همچنین قوت و صحت استدلال آنها در مورد پرونده‌هایی که منتهی به رفع اختلاف نشده مدنظر خواهند داشت.

سید محمدهادی سبحانیان

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

